

Text till sammanfattning av föredrag inom avsnitt 4.3

Transport i städer

Stadstransportpaketet – Strategier för samverkan

"Stadstransportpaketet" består av strategiska redskap som används i stadsutveckling i ett större sammanhang. Dessa paket innefattar ofta motstridiga politiska åsikter. Utvecklingen av transportsystem och markanvändning planeras i förhållande till varandra för att uppnå maximal samverkan.

Klas Nydahl:

Citytunneln i Malmö

Malmö är en växande stad i södra Sverige och Öresundsregionen och utvecklas i nära samarbete med grannstäderna Köpenhamn och Lund. Staden har nu 300.000 invånare och har lämnat den tidigare prägeln av varvs- och industristad för ett mer differentierat och kunskapsbaserat näringsliv.

I samband med byggandet av Öresundsbron blev det uppenbart att stora satsningar krävdes på spårtrafik och utveckling av järnvägstrafiken för att möta behoven av kapacitetsstarkt miljöanpassat resande tvärs Öresund och inom Skåne. Detta var inte förutsatt i de ursprungliga planerna för Öresundsbrons landanläggningar. Med gemensamma ansträngningar från Malmö stad, regionen och så småningom svenska staten lyckades parterna emellertid hitta ett avtal för att förverkliga en järnvägstunnel under centrala Malmö med tre stationer. I avtalet definierades de olika parternas nyttor och finansieringsbidrag. Detta ledde till ett framgångsrikt byggande av citytunnelprojektet där svenska Banverket (nuvarande Trafikverket) var projektansvarig för genomförandet. Malmö stad byggde och bygger om staden utanför stationsdörrarna och Region Skåne svarar för att expandera tågtrafiken.

I Malmö stad har det funnits en bred politisk samsyn på projekt Citytunneln vilket har varit en stor styrka i förhandlingsarbetet och sedan genomförandet. Malmö stad har arbetat mycket med att utveckla staden kring stationsområdena. Malmö Centralstation fick ett tillskott genom att den gamla säckstationen kompletterades med en underjordisk stationsdel för genomgående trafik. Kring stationen utvecklas nu området kring Inre hamnen till ett nytt viktigt stadsrum. Här finns nu Malmö högskola, nytt konserthus och kongresscentrum är på väg liksom en stark omvandling av de gamla hamnområdena med i första hand Västra hamnen. Den norra delen av Gamla staden stärks genom ökad tillgänglighet.

En ny underjordisk station Triangeln blir en viktig faktor i den södra delen av Malmös kommersiella centrum och kommer samtidigt att betjäna Malmös största arbetsplats, sjukhusområdet. Stationen kommer att bli en av Sveriges största mätt i antal resenärer. I södra Malmö har station Hyllie byggts som motor i förverkligandet av ett helt nytt stadsområde nära Öresundsbrons landfäste och med unik tillgänglighet för alla trafikslag. Hylliestationen betjänar de stora bostadsområdena i södra Malmö men är samtidigt hela södra Skånes station. Kring stationen växer viktiga regionala funktioner upp som Malmö Arena, mässanläggning, stora varuhus, hotell mm utöver mer normalt stadsbyggande.

Malmö har en uttalad vilja att utveckla samverkan mellan miljöanpassad tågtrafik och stadsbyggande så mycket som möjligt genom omvandling av staden kring stationsområdena. Parallellt pågår strävanden att utveckla den lokala kollektivtrafiken med buss och så småningom spårvagn – både för lokala resor och som sista länken i regionala resor. Bytespunkter blir viktiga inslag. Vidare pågår mycket arbete med att utveckla cykeltrafiken och inte minst attraktiva cykelparkeringar intill Citytunnelns nya stationer. En ny utmaning är sedan att utveckla metrotrafik mellan Malmö och Köpenhamn som ett sätt att knyta städerna närmare varandra för att stärka Öresundsregionen. Öresundsbron med landanslutningar kan med en metro få en avlastning av det lokala resandet från centrum till centrum. Den annars väntande överbelastningen kan undvikas vilket bland annat skulle gynna tillgängligheten till Copenhagen airport Kastrup.